

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu: JUDr. Ida Hanzelová a členov senátu: JUDr. Marianna Reiffová a JUDr. Alena Poláčková PhD, v právnej veci žalobcu: **Ú., S. č. X, B.** proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava**, Špitálska ul. 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/140/2007–27 z 19. septembra 2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/140/2007–27 z 19. septembra 2007 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. X zo dňa 31.5.2007 z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP v spojitosti s § 250ja ods. 4 OSP **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím krajský súd zamietol žalobu proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení povinnosti žalobcu zaplatiť odvod v sume 150.175,- Sk za nesplnenie povinného podielu zamestnávania počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1, písm. a/, zák. č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom a stotožnil sa s právnym názorom žalovaného.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal prvostupňový rozsudok zameniť a žalobe vyhovieť. V odvolaní dôvodil tým, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Podľa žalobcu nie je zamestnávateľom podľa § 3 zákona o zamestnanosti, pretože policajti nie sú jeho zamestnanci v pracovnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu a teda nemá povinnosť vo vzťahu k počtu policajtov zamestnávať príslušný počet občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d/ zákona o zamestnanosti a ani vec riešiť náhradným plnením podľa § 64. Túto povinnosť má len ako zamestnávateľ tzv. zamestnancov zboru (civilných zamestnancov),

o počte ktorých podali samostatný ročný výkaz. Žalobca tiež nesúhlasí s tvrdením, že v danom prípade treba považovať policajta za zamestnanca pre účely tohto zákona na základe ustanovenia § 4 ods. 1, kde je uvedené, že za zamestnanca na účely tohto zákona sa považuje fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. V poznámke 6 k tomuto ustanoveniu vo vzťahu k zamestnancovi v obdobnom pracovnom vzťahu je uvedený okrem iných aj zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe. Žalobca je názoru, že status a postavenie príslušníkov ZVJS upravuje iná právna norma a nie táto citovaná a to zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Citovaný zákon č. 73/1998 Z. z. využíva oprávnenie dané ustanovením čl. 35 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ustanovuje určité podmienky, ktorých splnením je podmienený vznik služobného pomeru, keď okrem iného v § 14 ods. 1 písm. d/ vyžaduje splnenie podmienky zdravotnej, telesnej a duševnej spôsobilosti na výkon štátnej služby, bez splnenia uvedenej podmienky nevzniká služobný pomer. Uvedenú podmienku musí príslušník zboru spĺňať po celý čas trvania služobného pomeru. To znamená, že žalobca ako služobný úrad nemôže ľubovoľne posudzovať, či bude vyžadovať splnenie tejto podmienky, ktoré musia byť splnené pre vznik služobného pomeru, nejde o alternatívne podmienky, ale výpočet podmienok je taxatívny.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému opravnému prostriedku žalobcu žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /podľa § 10, § 246c a § 250ja OSP/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi podaného odvolania a nezdieľa právny názor vyslovený krajským súdom a samotným žalovaným.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov zamestnávateľ na účely tohto zákona je právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu.

Podľa § 4 ods. 1 zamestnanec na účely tohto zákona je fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo doktorand v dennej forme doktorandského štúdia.

Podľa ods. 2 za zamestnanca na účely tohto zákona sa nepovažuje občan, ktorý vykonáva činnosti pre právnickú osobu, ktorá plní voči občanovi povinnosti zamestnávateľa, ak z povahy vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôže byť obsadzovaná prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona.

Podľa § 63 ods. 1 písm. d) zamestnávateľ je povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a); ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a) v počte, ktorý predstavuje 3, 2% z celkového počtu jeho zamestnancov.

Podľa § 14 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného

zboru, príslušníkov Slovenskej informačnej služby, príslušníkov Národného bezpečnostného úradu, príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a príslušníkov Železničnej polície v znení neskorších predpisov, policajtom (za policajtov sú v zmysle § 1 ods. 2 tohto zákona považovaní okrem iných aj príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky) môže byť štátny občan Slovenskej republiky starší ako 18 rokov, ktorý o prijatie písomne požiada, a je bezúhonný, je spoľahlivý, spĺňa stupeň vzdelania určený na výkon funkcie, do ktorej má byť ustanovený alebo vymenovaný, je zdravotne, telesne a duševne spôsobilý na výkon služby.

Podľa ods. 4 zdravotná spôsobilosť v prijímacom konaní sa preukazuje lekárskej posudkom na základe vyšetrenia občana lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v pôsobnosti ministerstva. Zdravotnú spôsobilosť posudzuje služobný posudkový lekár podľa § 222.

Z uvedených ustanovení zákona o službách zamestnanosti vyplýva, že zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 20 zamestnancov má určité povinnosti v súvislosti so zamestnaním zdravotne postihnutých občanov, pričom v § 3 a § 4 definuje pojem „zamestnávateľ“ a „zamestnanec“ pre potreby tohto zákona. Túto otázku žalovaný vo svojom rozhodnutí posúdil nesprávne, keď považoval všetky fyzické osoby v služobnom aj pracovnom pomere u žalovaného automaticky za „zamestnancov“ podľa § 4 ods. 2, pričom je zrejmé, že služba v policajnom zbore nepatrí medzi činnosti, ktoré môžu byť obsadzované prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona, nakoľko policajtom, podľa zákona o štátnej službe príslušníkov, môže byť štátny občan Slovenskej republiky starší ako 18 rokov, ktorý o prijatie písomne požiada, a okrem iných predpokladov je zdravotne, telesne a duševne spôsobilý na výkon služby.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že príslušníka ZVJS nemožno považovať za zamestnanca pre účely zákona o službách zamestnanosti, pretože z povahy ním vykonávanej činnosti vyplýva, že nemôže byť obsadzovaná prostredníctvom sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona a tiež, že žalobca vo vzťahu k policajtom nie je zamestnávateľom podľa § 3 zákona o službách zamestnanosti, pretože policajti nie sú jeho zamestnanci v pracovnom alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, ale sú to zamestnanci štátu a žalovaný len plní úlohy zamestnávateľa a preto nemá povinnosť vo vzťahu k počtu policajtov zamestnávať príslušný počet občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d/ zákona o službách zamestnanosti a ani riešiť vec náhradným plnením podľa § 64. Túto povinnosť má žalobca len ako zamestnávateľ tzv. občianskych zamestnancov, o počte ktorých podal samostatný ročný výkaz.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu vyhovel a zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že rozhodnutie žalovaného pre nesprávne právne posúdenie veci zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. V ďalšom konaní je žalovaný viazaný právnym názorom súdu (§ 250ja ods. 5 OSP).

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP, avšak úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko tento ich náhradu nežiadal ani si trovy konania neuplatnil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 17. decembra 2007

**JUDr. Ida Hanzelová v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Kavivanovová Ľubica